

РЕШЕНИЕ

№ 4719

гр. София, 16.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 25 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ЙОА. Н. СТАНЕВА

при участието на секретаря С. Е. Д.
като разгледа докладваното от ЙОА. Н. СТАНЕВА Гражданско дело № 20221110143342 по описа за 2022 година

Предявени са осъдителни иски с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 153, ал. 1 ЗЕ и чл. 86 ЗЗД от „Т. С.” ЕАД срещу А. С. Р. с искане ответникът да бъде осъден да заплати следните суми: 1609,87 лева, представляваща цена на доставена топлинна енергия в топлоснабден имот - ап., находящ се в гр. С., ул., №, ет., аб. №, в периода от 01.05.2019г. до 30.04.2020г., сумата от 276,80 лева, представляваща мораторна лихва за периода от 15.09.2020г. до 14.07.2022г., 21,24 лева, цена на услугата дялово разпределение за периода от 01.06.2019г. до 30.04.2020г., 5,33 лева, представляваща мораторна лихва върху цената на услугата дялово разпределение за периода от 31.07.2019г. – 14.07.2022г. /съобразно уточнение на исковата молба, допуснато с протоколно определение от 22.02.2024г./, ведно със законната лихва върху главниците от датата на подаване на исковата молба-10.08.2022г., до окончателното изплащане на сумите.

В исковата молба са изложени твърдения, че З. И. в качеството на собственик на процесния имот е потребител на топлинна енергия по смисъла на чл. 153, ал. 1 ЗЕ. Поддържа, че З. С. И. е била клиент на топлинна енергия за битови нужди за процесния имот, като съгласно чл. 63, ал. 1 от Общите условия на дружеството при смърт на клиент - физическо лице, наследниците или лицето, придобило жилището по силата на договор за гледане и издръжка или по дарение, са длъжни да уведомят писмено продавача в срока по чл. 12, т. 12 чрез подаване на заявление за промяна на партидата. Твърди, че ответницата видно от приложеното извлечение от сметки за аб. № е използвали доставяната от дружеството топлинна енергия през процесния период от м.06.2019г. до 04.2020г., както и услугата дялово разпределение, като не е погасила задълженията си.

С уточнителна молба от 07.10.2022г. ищецът е посочил, че претендираните от наследника на З. С. И. суми представляват наследствени задължения за цена на потребена топлинна енергия и дялово разпределение. Искането към съда е да уважи предявените искове. Претендира разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от А. С. Р. чрез назначения от съда особен представител адв. А. К. В., с който се оспорват предявените искове. Релевира се възражение за изтекла погасителна давност. Искането към съда е да отхвърли предявените искове.

Третото лице-помагач на страната на ищеца - „Б.“ ООД, не е взело становище по основателността на исковете.

Съдът като взе предвид становищата на страните и въз основа на събраните по делото доказателства, намери за установено следното от фактическа и правна страна.

Исковата молба е редовна, а предявените с нея искове са процесуално допустими.

За да бъдат уважени исковете ищецът следва да докаже кумулативното наличие на следните материалноправни предпоставки: наличието на облигационно правоотношение по договор за продажба на топлинна енергия между страните през исковия период за процесния имот, количеството на реално доставената от него по договора топлинна енергия за процесния период и нейната стойност; а също така изпадането на ответника в забава и размера на обезщетението за забава.

С оглед релевираното възражение за изтекла погасителна давност, в тежест на ищеца е да докаже и наличието на факти и обстоятелства, водещи до спиране или прекъсване на давността.

В тежест на ответника е да докаже погасяване на дълга.

Относно наличието на облигационно правоотношение между страните по договор за доставка на топлинна енергия за битови нужди, съдът намира следното. Съгласно разпоредбата на чл. 153, ал. 1 от ЗЕ, всички собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда етажна собственост, присъединени към абонатната станция или към нейно самостоятелно отклонение, са потребители на топлинна енергия. Продажбата на топлинна енергия за битови нужди се извършва при публично оповестени общи условия, като писмена форма се предвижда само за допълнителни споразумения, установяващи конкретните уговорки с абоната, различни от тези в общите условия /чл. 150, ал. 1 и ал. 3 от ЗЕ/. С оглед на така установената законова уредба на договора за доставка на топлинна енергия за битови нужди се налага заключението, че страните по неформалното правоотношение са законово уредени – собственикът или титулярът на вещното право на ползване. Извън този кръг от лица, свободата на договаряне позволява страни по облигационното правоотношение да бъдат и трети за собствеността лица по съглашение с доставчика на топлинна енергия, каквито в настоящата хипотеза не се установяват.

В конкретния случай по делото са приети като доказателства Нотариален акт за прехвърляне на недвижим имот срещу гледане и издръжка от 22.02.1984г. на нотариус А.

И., Първи нотариус при Софийски районен съд, от който се установява, че на посочената дата М. И. Г. е прехвърлил на съпругата си З. С. И. единствения си недвижим жилищен имот, представляващ индивидуална собственост, а именно: апартамент №, находящ се в гр. С., ул., №, заедно с таванско помещение №, както и с 2,10 % идеални части от общите части на сградата и от отстъпеното право на строеж върху държавно място, цялото с пространство от 344,80 кв.м., съставляващо парцел /втори, квартал 141/ срещу задължението на З. С. И. да гледа и издържа съпруга си М. И. Г., докато е жив. Представена е и молба-декларация от 26.09.1996г., подадена от З. С. И., адресирана до председателя на УС на „Т. С.“ АД с искане да бъде открита партида на процесния имот. В представения списък на собственици към Протокол от 22.04.2002г. за проведено ОС на ЕС, находяща се на адрес: гр. С., ул., №, фигурира З. С. И., като срещу името ѝ е положен подпис.

От представеното удостоверение за наследници с изх. № РВЕ22-УФ01-528 от 26.09.2022г., издадено от Столична община, район В., се установява, че З. С. И. е починала на 24.08.2007г. /преди процесния период/ и е оставила за свой законен наследник сина си- С. Б. Ч., починал на 05.01.2022г. /след процесния имот/.

От удостоверението за наследници се установява, че С. Б. Ч. е починал на 05.01.2022г. и е оставил за свои законни наследници неговите лели по майчина линия- А. С. Р. и М. С. И., както и леля му по бащина линия – В. П. Г. и чичо му- Д. К. Ч..

С оглед на приетите по делото доказателства съдът намира, че по делото е безспорно установено, че процесният имот е бил придобит от З. С. И. през 1984г. по силата на гореописания Нотариален акт за прехвърляне на недвижим имот срещу гледане и издръжка, както и че след нейната смърт имотът е бил наследен от сина ѝ- С. Б. Ч., който е бил собственик на имота по време на процесния период. Безспорно се установява и че З. И. е подала молба-декларация за откриване на партида на нейно име за процесния имот, както и че наследник на З. И. е именно С. Ч..

Поради гореизложеното и при липса на други доказателства относно извършени разпореждания с правото на собственост върху процесния имот следва да изводът, че страна по неформалното правоотношение по доставка на топлинна енергия за битови нужди за процесния имот и период е бил С. Ч., починал след процесния период. С оглед на което С. Ч. е бил отговорен към „Т. С.“ ЕАД за задълженията за заплащане на ползваната топлинна енергия в процесния имот в качеството му на собственик на същия. След неговата смърт, пасивно легитимирани да отговарят за наследствените му задължения са неговите наследници по закон. От представеното удостоверение за наследници се установи, че наследници по закон на С. Ч. са неговите лели и чичо, които на основание чл. 8, ал. 4 ЗН го наследяват по равно.

Съгласно чл. 8, ал. 4 ЗН когато починалият не е оставил възходящи от втора и по-горна степен, братя и сестри или техни низходящи, наследяват роднините по съребрена линия до шеста степен включително. По-близкият по степен и низходящият на по-близък по степен изключват по-далечния по степен.

Роднините по съребрена линия от IV до VI степен включително наследяват като

наследници от IV ред при условията на чл. 8, ал. 4 ЗН само ако наследодателят не е оставил низходящи, възходящи, роднини по съребрена линия до III степен включително, както и съпруг, с оглед разпоредбата на чл. 9, ал. 3 ЗН.

Разпоредбата на чл. 8, ал. 4 ЗН установява пряко наследяване от съребрените роднини от III до VI степен включително в четвърти ред наследници по закон, като низходящият в случая, когато се прилага посочената разпоредба, не заема мястото на своя възходящ, не го замества, а изключва по-далечния роднина. Този низходящ е призван да наследи пряко, на лично основание, като наследник по закон в четвърти ред наследници по закон. В този смисъл и Тълкувателно решение № 3 от 30.XII.1994г. по гр. д. № 3/94г., ОСГК. В конкретния случай С. Б. Ч. е оставил за свои законни наследници роднини от една и съща степен на родство, а именно две лели по майчина линия, леля по бащина линия и чичо. В удостоверението за наследници не са вписани единни граждански номера на М. С. И., В. П. Г. и Д. К. Ч., като за нито един от гореописаните наследници не е посочено да е починал и кога. Удостоверението за наследници е официален свидетелстващ документ, който съгласно чл. 179, ал. 1 ГПК се ползва с обвързваща материална доказателствена сила за отбелязванията в него и до тяхното оборване фактите, за които се отнасят тези отбелязвания, следва да се смятат за установени.

С оглед на което за наследствените задължения на С. Ч. отговарят неговите призвани към наследяване наследници, които са от еднаква степен на родство, поради което наследяват при равни квоти, т.е. всеки от тях по $\frac{1}{4}$ /по $\frac{1}{4}$ за А. С. Р., М. С. И., В. П. Г. и Д. К. Ч./. В случая ищецът е насочил претенцията си единствено срещу А. С. Р., поради което същата е пасивно легитимирана да отговаря за задълженията към топлопреносното дружество до притежаваната от нея наследствена квота, а именно до $\frac{1}{4}$ от задълженията. За останалата част ответникът Р. не е легитимирана, доколкото същата не е единствен наследник на С. Ч., който е бил потребител на топлинна енергия за процесния имот и период.

Относно топлоснабдяването на сградата в режим на етажна собственост, в която се намира процесният имот, както и на самия имот, това обстоятелство не е спорно между страните, като с протоколно определение от 22.02.2024г. съдът на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК е обявил за безспорно и ненуждаещо се от доказване между страните обстоятелството, че „Т. С.“ ЕАД е доставила в процесния имот и период топлинна енергия на стойността, посочена в исковата молба.

С оглед на гореизложено по делото е доказано при условията на пълно и главно доказване, че за процесния период С. Ч. е бил в облигационни правоотношения за процесния имот, както и че стойността на доставената топлинна енергия за него е в размер от 1609,87 лева, както и че А. Р. отговаря за $\frac{1}{4}$ от 1609,87 лева съобразно притежаваните от нея наследствени права, а именно за сумата от 402,47 лева.

На следващо място от представените от ищеца договор № 1275/24.04.002г., сключен между фирмата за дялово разпределение и ЕС, протоколът от 22.04.2002г. от ОС на ЕС, както и договор № Д-0-72/09.06.2020г., сключен между „Т. С.“ ЕАД и „Б.“ ООД, се

установява, че дяловото разпределение е възложено на третото лице-помагач. От представените от третото лице-помагач документи се установява и че за процесния имот е било извършвано отчитане на дяловото разпределение на топлинна енергия. В чл. 36, ал. 1 от приложимите общи условия на ищеца е уредено задължение на потребителите да заплащат стойността на тази услуга на топлопреносното предприятие. Видно от представените общи условия, същите са публикувани. От заключението по съдебно-счетоводната експертиза се установява, че за процесния период от м.06.2019г. до м.04.2020г. стойността на услугата дялово разпределение е в общ размер на 21,24 лева, какъвто е и претендираният от ищеца общ размер, като ответникът Р. отговаря за $\frac{1}{4}$ от тази сума, а именно за 5,31 лева.

Относно претенцията за мораторна лихва върху главницата за топлинна енергия съдът намира следното. По отношение на процесните вземания са приложими общите условия на ищеца, одобрени на 27.06.2016г. В чл. 32, ал. 1 ОУ е предвидено, че месечната дължима сума по прогнозно потребление се издава ежемесечна фактура. Според чл. 32, ал. 3 ОУ, след отчитане на средствата за дялово разпределение и изготвяне на изравнителните сметки от търговеца, продавачът издава за отчетния период кредитни известия за стойността на фактурите и фактура за потребеното количество топлинна енергия за отчетния период, определено на база изравнителните сметки /т. нар. обща фактура/. Съгласно чл. 33, ал. 1 и ал. 2 ОУ, клиентите са длъжни да заплащат стойността на фактурите /месечни и общи/ в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят. Обезщетението за забава, съгласно чл. 33, ал. 4 ОУ, се начислява при неплащане на задължението по общите фактури в определения срок. Следователно при действието на общите условия от 2016г., лихвата се начислява единствено върху стойностите по общите фактури, издадени след отчитане на изравнителния резултат, а не върху прогнозно начислените количества. Задължението за плащане на сумата за топлинна енергия е с определен падеж /45-дневен срок за плащане/ и вземането за мораторна лихва възниква на основание чл. 84, ал. 1 ЗЗД с изтичане на крайния срок за плащане, без да е необходима покана. Ето защо ответникът е изпаднал в забава за плащане на процесните вземания за цена на топлинна енергия, а видно от експертното заключение по ССЧЕ, мораторната лихва за периода от 15.09.2020г. до 14.07.2022г. върху главницата от 1609,87 лева е 276,80 лева, какъвто е и претендираният общ размер на лихвата, като ответникът Р. отговаря за $\frac{1}{4}$ от тази сума, а именно за 69,20 лева.

По различен начин стои въпросът относно претендираната лихва върху главницата за дялово разпределение, тъй като посочените по-горе клаузи от общите условия касаят единствено вземанията за топлинна енергия. Относно вземането за цена на услугата дялово разпределение в чл. 36, ал. 2 ОУ е предвидено, че редът и начинът на заплащане на услугата дялово разпределение се определят от продавача, съгласувано с търговците, извършващи услугата дялово разпределение и се обявява по подходящ начин на клиентите. В случая ищецът не е ангажирал доказателства за наличието на такъв предвиден ред и неговото съдържание, липсват и доказателства за отправена до ответника покана за плащане на главницата за дялово разпределение. Ето защо предявеният срещу ответника иск за сумата от 5,33 лева – мораторна лихва върху главницата за дялово разпределение за периода от

31.07.2019г. до 14.07.2022г. следва да бъде отхвърлен изцяло.

На последно място, относно релевираното от ответника своевременно възражение за изтекла погасителна давност съдът намира следното. При действието на общите условия от 27.06.2016г. давността за всяко месечно задължение започва да тече с изтичане на 45-дневния срок за плащане считано от края на месеца, за който се отнася. Както е установено с Тълкувателно решение № 3/2011г. на ОСГТК на ВКС, вземанията за цена на доставена топлинна енергия имат периодичен характер и се погасяват с изтичането на тригодишен давностен срок съгласно чл. 111, б. „в“ от ЗЗД.

Също така, съгласно чл. 3, т. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020г., и за преодоляване на последиците /ЗМДВИП/, за срока от 13 март 2020г. до отмяната на извънредното положение спират да текат давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправните субекти /каквито са страните по делото/. Възобновяването на течението на спрените срокове е извършено с пар. 13 от ПЗР на Закона за изменение и допълнение на Закона за здравето /ДВ, бр. 44 от 2020г., в сила от 14.05.2020г./, според който сроковете, спрели да текат по време на извънредното положение по ЗМДВИП, продължават да текат след изтичането на 7 дни от обнародването на този закон в "Държавен вестник". Законът е обнародван на 13.05.2020г., поради което течението на давностният срок е възобновено на 21.05.2020г. Следователно процесният давностен срок е бил спрял за период от два месеца и седем дни считано от 13.03.2020г. до 20.05.2020г.

При прилагане на тези правила се установява, че към датата на подаване на исковата молба /10.08.2022г./ не са налице погасени по давност вземания за цена на доставена топлинна енергия по месечни сметки за процесния период. Вземането за първото процесно вземане, а именно за 05.2019г. е станало изискуемо на 14.07.2019г. с изтичане на 45-дневния срок, считано от 01.06.2019г. и тригодишната давност за него е следвало да изтече на 14.07.2022г., след удължаване на давностния срок с периода от 2 месеца и 7 дни, през който не е текла давност по силата на чл. 3, т. 2 ЗМДВИП, следва изводът, че давностният срок изтича на 21.09.2022г. – след датата на исковата молба.

На следващо място съдът констатира, че към датата на подаване на исковата молба няма погасени по давност вземания за мораторни лихви за периода от 15.09.2020г. до 14.07.2022г.

На последно място, към датата на подаване исковата молба и при съобразяване на периода на спиране на давността, се установява, че вземанията за цена на услугата дялово разпределение за периода от 06.2019г. до 04.2020г. също не са погасени по давност. Вземането за м.06.2019г. е станало изискуемо на 01.07.2019г., като след удължаване на давностния срок с периода от 2 месеца и 7 дни, през който не е текла давност по силата на чл. 3, т. 2 ЗМДВИП, следва изводът, че давностният срок изтича на 08.09.2022г. – след датата на исковата молба.

Поради гореизложеното предявеният иск за заплащане на цена на доставена топлинна енергия за периода от 01.05.2019г. до 30.04.2020г. е основателен за сумата от 402,47 лева като следва да бъде отхвърлен за разликата над този размер до пълния предявен размер от

1609,87 лева; предявеният иск за заплащане на цена на услугата дялово разпределение за периода от 01.06.2019г. до 30.04.2020г. е основателен за сумата от 5,31 лева като следва да бъде отхвърлен за разликата над този размер до пълния предявен размер от 21,24 лева; предявеният иск за мораторна лихва върху цената на топлинна енергия е основателен за сумата от 69,20 лева като следва да бъде отхвърлен за разликата над този размер до пълния предявен размер от 276,80 лева. Следва да бъде отхвърлен изцяло предявеният иск за заплащане на мораторна лихва върху цената върху услугата за дялово разпределение по гореизложените съображения.

По разноските.

При този изход от спора, право на разноски имат и двете страни, като ответникът е бил представляван от особен представител в производството и не е сторил разноски, поради което такива не следва да му се присъждат. Ищецът е сторил разноски за държавна такса в размер от 115,24 лева, такса за издаване на съдебно удостоверение в размер от 5 лева, депозит за ССЧЕ в размер от 250 лева, депозит за особен представител в размер от 419,13 лева, както и претендира юрисконсултско възнаграждение, чийто размер съдът определи на 100 лева на основание чл. 25, ал. 1 НЗПП, или общо 889,37 лева. С оглед уважената част от исковите на ищеца следва да се присъдят разноски в размер на 221,72 лева.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА А. С. Р., ЕГН *****, с адрес: гр. С. бул., №, вх., да заплати на „Т. С.“ ЕАД, с ЕИК, с адрес на управление: гр. С., ул., №, на основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 153, ал. 1 ЗЕ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, следните суми: сумата от **402,47** лева, представляваща цена на доставена топлинна енергия в топлоснабден имот - ап., находящ се в гр. С., ул., №, ет., аб. №, в периода от 01.05.2019г. до 30.04.2020г., сумата от **69,20** лева, представляваща мораторна лихва за периода от 15.09.2020г. до 14.07.2022г., сумата от **5,31** лева, цена на услугата дялово разпределение за периода от 01.06.2019г. до 30.04.2020г., ведно със законната лихва върху главниците от датата на подаване на исковата молба- 10.08.2022г., до окончателното изплащане на сумите, като **ОТХВЪРЛЯ** предявения иск за заплащане на топлинна енергия за разликата над уважения размер до пълния предявен размер от 1609,87 лева, предявения иск за мораторна лихва върху цената на топлинна енергия за разликата над уважения размер до пълния предявен размер от 276,80 лева, предявения иск за цена на услугата дялово разпределение за разликата над уважения размер до пълния предявен размер от 21,24 лева, както и иска за сумата от 5,33 лева, представляваща мораторна лихва върху цената на услугата дялово разпределение за периода от 31.07.2019г. – 14.07.2022г.

ОСЪЖДА А. С. Р., ЕГН *****, с адрес: гр. С. бул., №, вх., да заплати на „Т. С.“ ЕАД, с ЕИК, с адрес на управление: гр. С., ул., №, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от **221,72** лева, представляваща сторените по делото разноски съразмерно уважената част от исковите.

РЕШЕНИЕТО е постановено при участието на третото лице – помагач- „Б.“ ООД, на страната на ищеца.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Препис от решението да се изпрати на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____